

Top Dogs - z top managementu do outplacementu

Pokud nadpisu této tiskové zprávy příliš nerozumíte, nic si z toho nedělejte. Druhou premiérou letošní sezóny totiž vstoupí Komorní scéna Aréna na divadelně nepřilíh probádané území - do světa vrcholných manažerů. Lépe řečeno vrcholných manažerů v krizi. Hra švýcarského dramatika a spisovatele **Urse Widmera Top Dogs** dává nahlédnout do životů top manažerů, kteří však řízením osudu přišli o svá lukrativní místa a octili se na dlažbě, respektive v jakémsi „kurzu přežít“, tzv. outplacementu. Neboli v procesu účinné pomoci lidem v obtížné životní situaci jako je ztráta zaměstnání.

Urs Widmer (1938-2014) je znám především jako autor románů, povídek a esejů, v nichž rád propojoval fikci s realitou do komických hyperbol. Jeho svěbytného humoru nezůstaly ušetřeny ani divadelní hry, z nichž nejznámější je právě černá komedie **Top Dogs**. Tento text byl poprvé inscenován ve Švýcarsku v roce 1997.

Hra vypráví o nezaměstnaných, kteří před tím, než byli propuštěni z práce, zaujímali vysoké pozice ve firmách a podnicích. Vlna propouštění ale zasáhla i šéfy, tedy tzv. „top dogs“, což je slangový výraz ze světa bojových psů označující vítěze. Ještě včera si tihle „top dogs“ připadali nedotknutelní. Dnes jsou bez místa, protože jejich firma zkrachovala nebo prošla restrukturalizací, jejímž důsledkem je omezení počtu pracovních pozic. Tito lidé, kteří právě spadli z výsluní až na dno, procházejí speciálním kurzem, který jim má pomoci vyrovnat se s nastálou situací, opět se zapojit do běžného života a najít si novou práci. Výchozím materiálem pro hru byly Widmerovi osobní setkání jak s vyhozenými manažery, tak s jejich kouči.

„Podkladem pro text byly rozhovory, které jsme vedli s postiženými i s poradci. Dá se dokonce říci, že ho psali spolu s námi, i když se ve hře neobjevuje žádné interview ve své původní podobě. Zhuštěná a poeticky obměněná forma toho, co nám lidé vyprávěli, však stále ještě obsahuje mnoho reálných, nevyfabulovaných skutečností a informací - realita je někdy, jak známo, vynalézavější než fantazie,“ vysvětluje Urs Widmer.

Inscenaci nazkoušel polský režisér Grzegorz Kempinsky, který v KSA pracuje již potřetí. Předchozími inscenacemi, které se souborem inscenoval, bylo absurdní drama **Plešatá zpěvačka** (2012), které se stalo diváckým hitem a psychotriller **Krajní meze** (2014).

„Ta hra je o tom, co nás všechny čeká. Tedy svět velkých společností, ten horor ultra kapitalismu, který vytváří obluďné prázdno v myslích a emocích lidí. Konkrétně jde o příběhy lidí, kteří byli propuštěni z práce, přičemž zastávali ty nejvyšší řídicí funkce. Nyní se ocitají v agentuře, která jim má pomoci najít práci, v tzv. outplacementu. Ale i tato agentura je součástí firmy - má amortizovat šok, posílit psychiku, atd. atd. Kdyby ale opravdu šlo o skutečnou terapeutickou pomoc, ti lidé by po jejím skončení byli obohaceni a hledali v životě jiné cíle. Tohle je ale korporátní terapie, která má šroubek, který někde ze stroje vypadl, vyčistit a vsadit zpět, jen na jiném místě. Totální brainwashing,“ říká režisér..

Top Dogs inscenuje jako psychotherapeutický kurz, kdy jsou všechny postavy stále na scéně a v monologických úryvcích či řízeném rozhovoru s dalším účastníkem kurzu dávají nahlédnout do svého soukromí.

„Je to zvláštní druh materiálu, kde tah vyprávění není lineární. Navíc já jsem ještě scény z původního textu popřehazoval tak, aby nešlo o dokumentární divadlo. Vidíme tak jen úryvky z dějů, a herec si musí sám v sobě doplnit tu cestu, kterou postava projde. To na něj klade velké nároky a vyžaduje hodně vlastního vkladu. A jako klíč, který to vše sjednocuje, je právě ta forma psychotherapie,“ přibližuje inscenaci Kempinsky.

Zajímavostí je, že tentokrát se diváci ve hře nesetkají s fiktivními jmény postav, ale s tím, že herci ztvárňují role pod svými vlastními jmény. Tak, jak to předepsal autor v původní švýcarské verzi pro curyšské divadlo.

„Pro herce je skutečně těžké, hrát pod svým vlastním jménem. A protože jsem Top Dogs chtěl udělat jako co nejpravdivější terapeutické sezení, nehrají pod jmény postav. Ale samozřejmě to neznamená, že jsou stejní jako postavy, které pod svými jmény ztvárňují. Pro herce je tohle situace, která je paradoxně otevírá. Musí sáhnout hlouběji a vylovit třeba i jiné části své osobnosti, můžeme je vidět i jinak, než jsme běžně zvyklí,“ říká Grzegorz Kempinsky.

„Ze začátku to bylo hodně divné, dost jsme se tomu smáli. Když se postava nějak jmenuje, můžeme se za ni schovat. Jsou to naše zkušenosti, naše emoce, ale pořád můžeme říkat, že to nejsme my, ale ta postava. Tady rolemi kryti nejsme a všechny nás zajímá, jak na to budou diváci reagovat,“ prozrazuje herečka Tereza Cisovská.

V inscenaci se tak diváci setkají se zvláštní situací, kdy před ně předstoupí postavy jménem Tereza Cisovská, Zuzana Truplová, Vladislav Georgiev, Albert Čuba, Petr Panzenberger, Marek Cisovský, Josef Kaluža a Štěpán Kozub.

Scéna a kostýmy jsou dílem stále spolupracovnice Grzegorze Kempinského Barbary Wołosiuk, hudbu složil režisérův kolega z divadla, který jinak pracuje jako informatik, Marcin Müller.

Premiéra Top Dogs je naplánována na sobotu **9. ledna 2016 v 18:30 hodin** v Komorní scéně Aréna.

Alice Taussiková, PR KSA